

Arousal og sansebearbejdning

- til udarbejdelse af hypoteser

Dato for udfyldelse:	
Borgers navn:	
Udfyldt af:	

Formål:

Formålet med nedenstående skema er at undersøge, hvilke mulige udfordringer af arousal eller sansemæssig karakter, der kan understøtte og belyse sammenhænge med adfærdsmæssige udfordringer.

Anvendelse:

Læs spørgsmålet i skemaet og sæt kryds i det felt, der bedst beskriver borgers adfærd. Vælg ét svar for hvert spørgsmål.

Resultat og tolkning:

Ved besvarelse af skemaet afdækkes, i hvilket omfang borgeren ses med arousal eller sansemæssige udfordringer. Flere afkrydsede punkter, der optræder under sammen kolonne, kan føre til hypoteser om arousal eller sansebearbejdningsproblemer.

Dette ikke er en standardiseret test, men et redskab til udarbejdelse af arbejdshypoteser.

Hypotesen kan forfølges i samarbejde med en ergo- eller fysioterapeut gennem yderligere systematisk observation og/eller inddragelse af for eksempel Sanseintegrationsspørgeskema for voksne med udviklingsbetingede handicaps eller Sensory Profile.

Kilder: Reisman, Judith H. & Hanschu, Bonnie (1990): "Sensory Integration Inventory for Adults with Developmental Disabilities. User's Guide". PDP Press, Hugo, MN, Ayres, Jean, A. (2007, 2.udg.): Sanseintegration hos børn. Kbh.: Hans Reitzels Forlag

Arousal (hjernens grad af vågenhed)

UDDYBNING: Beskriv dine faglige overvejelser/begrundelser for dit svar, og i hvilke situationer du eventuelt ser det.

Hypoarousal	Gør det	Nogle gange	Gør det ikke	Ved ikke
Har svært ved at fastholde opmærksomheden eller falder hen ved stillesiddende og rutineprægede aktiviteter, fx TV, måltider, buskørsel eller monoton aktivitet	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Falder let i søvn, sover ofte længe og har svært ved at komme op og i gang om morgenen	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Reagerer forsinket på sansepåvirkninger	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Nedsat reaktion på impulser fra kroppen, fx sult, tørst, tissetrang	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Eventuelle kompenserende/regulerende strategier				
Opsøger hyppigt stimuli i omgivelserne	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Opsøger stimuli i omgivelserne i form af kontakt med andre, hensigtsmæssig såvel som uhensigtsmæssig	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Vil gerne have flere stimuli kørende samtidig (Fx Tv, radio mm.)	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Viser motorisk uro i stimulibegrænset miljø fx med hyppige stillingsskift, taler meget, laver lyde, bevægelser mm.	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				

Hyperarousal	Gør det	Nogle gange	Gør det ikke	Ved ikke
Afledes konstant og forstyrres af stimuli i omgivelserne	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Udviser høj aktivitet/uro ved mange og varierede stimuli i omgivelserne	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Påvirkes og smittes let af stemninger, herunder egne og andres følelser	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Fungerer bedst i mindre og afskærmede sammenhænge	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Udviser fysisk anspændthed	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Øget opmærksomhed (scanner) på stimuli i omgivelserne	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Forøget reaktion på impulser fra kroppen, fx tørst, tissetrang, sult	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Eventuelle kompenserende/ regulerende strategier				
Er generelt afvisende eller afventende i nye situationer	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Trækker sig fra større sociale sammenhænge, som fester, udflugter m.m.	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Kan på egen præmis modtage og give kontakt og berøring	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Søger støtte og skærmning i stimulfyldte miljøer gennem kendt	☐	☐	☐	☐

medarbejder eller placering				
Uddybning:				
Sekundære sanser				
Reaktioner på taktil stimulation	Ja	Nogle gange	Nej	Ved ikke
Vil gerne have mange lag tøj på	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Udtrykker ubehag ved personlig hygiejne	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Bliver irriteret over tøj, sko, strømper fx bestemte typer tekstur, sømme, tøjmærkater (bryder sig ikke om, at have noget på sko/tøj mm.)	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Sensitiv i forhold til at røre ved fx sand, fingermaling, dej mm.	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Sensitiv overfor bestemte typer mad (konsistens)	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Bliver urolig når han/hun er tæt på andre.	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Trækker sig fra omfavnelser og fysisk kontakt	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Røre i højre grad ved end andre, ved mennesker og genstande	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Vrider sine hænder eller optaget af at have genstande i hænderne	☐	☐	☐	☐

Uddybning:				
Selvskadende adfærd: Kradser, bider eller slår sig, trækker sig i håret	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Reaktioner på vestibulær stimulation	Ja	Nogle gange	Nej	Ved ikke
Muskeltonus				
Har problemer med at sidde oprejst eller har tendens til at sidde og hænge	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Nedsat kropsfornemmelse (støder ind i ting eller placere sig uhensigtsmæssigt.	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Fælder hovedet	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Slap underkæbe, evt. tendens til at savle	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Balancereaktioner og bevægemønstre				
Mister let balancen	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Snubler eller falder ofte	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Har forsinkede eller ingen beskyttende faldreflekser, fx tager ikke fra med hænder/arme ved fald	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				

Har en bredsporet gang	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Støtter sig til gelænder og personale	☐	☐	☐	☐
Usikkerhed ved egen tyngdekraft				
Er utryk ved højder	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Reagerer med tegn på ubehag ved bevægelser/ændringer af hovedets stilling, fx hovedet nedad	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Støder ind i genstande	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Går forsigtigt/langsomt på trapper, ramper og ujævnt underlag	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Selvstimulerende adfærd				
Rokker kroppen frem og tilbage eller fra side til side	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Virrer med hovedet, vinker eller knipser med fingrene tæt ved øjnene	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Går med hoppende gang, eller gangen afbrydes af små hop/løb	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Modsætter sig at deltage i aktiviteter med megen motorisk bevægelse	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				

Reaktioner på proprioceptiv stimulation	Ja	Nogle gange	Nej	Ved ikke
Muskeltonus				
Nedsat fornemmelse af egen krop	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Svagt håndgreb	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Overstrakte led	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Motorisk planlægning/kropsopfattelse				
Upræcise eller kejtede bevægelser	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Placerer sig skævt på møbler eller genstand	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Holder løst på genstande	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Holder fast/hårdt på genstande	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Taber ofte ting	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Ser på hånden for at kunne række præcist ud/udføre kendte opgaver	☐	☐	☐	☐

Uddybning:				
Bruger lang tid til af- og påklædning	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Selvstimulerende adfærd				
Er fysisk voldsom ved andre mennesker og genstande	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Tramper, hopper eller slår hænderne sammen i overdreven grad	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Skubber eller læner sig tungt mod personer og møbler	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Skærer tænder eller bider i genstande	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Smider med (tunge) ting	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Selvskadende adfærd				
Kaster sig mod væggen eller andet	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Slår hovedet mod væggen eller andet	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Slår sig selv	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				

Bider sig selv	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Reaktioner på stimulation af fjernsanserne				
Generelt forsinket, forøget eller ingen reaktion på visuelle stimuli (syn)	Ja	Nogle gange	Nej	Ved ikke
Lukker ofte øjnene eller vender hovedet væk ved skift i lyskilde	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Slukker lyset og foretrækker mørke, solbriller, kasket mm.	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Vil gerne have alt lyset tændt	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Drages af kraftigt lys udefra eller fra (blinkende) lamper / lys	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Foretrækker afdæmpede farver og visuelt stimulifattige omgivelser	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Vil gerne have mange ting omkring sig (pynt, nips, billeder)	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Generelt forsinket, forøget eller ingen reaktion på auditive stimuli (lyd)	Ja	Nogle gange	Nej	Ved ikke
Holder for ørerne ved bestemte lyde	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Trækker sig fra begivenheder med højt lydniveau	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				

Vil gerne høre fx radio alene for at skærme mod andres lyde	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Vil gerne deltage i arrangementer med støj, fx fra mange mennesker, musik mm.	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Skramler og rumsterer med genstande med lyd i	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Siger selv lyde og snakker højt	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Generelt forsinket, forøget eller ingen reaktion på olfaktoriske stimuli (lugt)	Ja	Nogle gange	Nej	Ved ikke
Holder sig ofte for næsen eller gemmer næsen i ærmet	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Undgår steder, hvor der laves mad	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Snuser gerne til alt, fx mad, tøj, andre mennesker	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Er opsøgende ift. kraftige dufte fra krydderier, parfume m.m.	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Generelt forsinket, forøget eller ingen reaktion på gustatoriske stimuli (smag)	Ja	Nogle gange	Nej	Ved ikke
Fravælger eller spytter mad ud med kraftig smag	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Vælger de samme – gerne neutrale – madvarer igen og igen	☐	☐	☐	☐

Uddybning:				
Spiser varieret og kraftigt krydret mad med mange smagsnuancer	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				
Smager på andet end mad – gerne med afvigende smag	☐	☐	☐	☐
Uddybning:				

[illegible]